Gráfok és algoritmusok

Merevkörű gráfok és a lexikografikus BFS

2025. áprlis 15.

Hol is tartunk

- Definiáltuk a maxvissza sorrendet: mindig az a soron következő gráfcsúcs, amelyik a legjobban kapcsolódik az eddig sorba rendezett csúcshalmazhoz.

Hol is tartunk

- Definiáltuk a maxvissza sorrendet: mindig az a soron következő gráfcsúcs, amelyik a legjobban kapcsolódik az eddig sorba rendezett csúcshalmazhoz.
- A maxvissza sorrend folytonos: a gráf minden komponense egy olyan intervallum ebben a sorrendben, amelyre az intervallumban az első kivételével minden csúcsnak van a sorrendben korábbi szomszédja.

Hol is tartunk

- Definiáltuk a maxvissza sorrendet: mindig az a soron következő gráfcsúcs, amelyik a legjobban kapcsolódik az eddig sorba rendezett csúcshalmazhoz.
- A maxvissza sorrend folytonos: a gráf minden komponense egy olyan intervallum ebben a sorrendben, amelyre az intervallumban az első kivételével minden csúcsnak van a sorrendben korábbi szomszédja.
- A maxvissza sorrend utolsó két tagjára $\lambda(v_n, v_{n-1}) = d(v_n)$ teljesül a pként éldiszjunkt $v_n v_{n-1}$-utak maximális számára.

Hol is tartunk

- Definiáltuk a maxvissza sorrendet: mindig az a soron következő gráfcsúcs, amelyik a legjobban kapcsolódik az eddig sorba rendezett csúcshalmazhoz.
- A maxvissza sorrend folytonos: a gráf minden komponense egy olyan intervallum ebben a sorrendben, amelyre az intervallumban az első kivételével minden csúcsnak van a sorrendben korábbi szomszédja.
- A maxvissza sorrend utolsó két tagjára $\lambda(v_n, v_{n-1}) = d(v_n)$ teljesül a pként éldiszjunkt $v_n v_{n-1}$-utak maximális számára.
- Ezen a megfigyelésen alapul az irányítatlan gráf egy minimális vágását megtaláló Nagamochi-Ibaraki-algoritmus.

Hol is tartunk

- Definiáltuk a maxvissza sorrendet: mindig az a soron következő gráfcsúcs, amelyik a legjobban kapcsolódik az eddig sorba rendezett csúcshalmazhoz.
- A maxvissza sorrend folytonos: a gráf minden komponense egy olyan intervallum ebben a sorrendben, amelyre az intervallumban az első kivételével minden csúcsnak van a sorrendben korábbi szomszédja.
- A maxvissza sorrend utolsó két tagjára $\lambda(v_n, v_{n-1}) = d(v_n)$ teljesül a pként éldiszjunkt $v_n v_{n-1}$-utak maximális számára.
- Ezen a megfigyelésen alapul az irányítatlan gráf egy minimális vágását megtaláló Nagamochi-Ibaraki-algoritmus.
- A maxvissza sorrendre vonatkozó kulcslemmát a BFS-t általánosító SFS bejárással, ezen bejárás befejezési sorrendjének folytonosságával és a folytonos sorrendhez tartozó élcímkézés segítségével igazoltuk.

Hol is tartunk

- Definiáltuk a maxvissza sorrendet: mindig az a soron következő gráfcsúcs, amelyik a legjobban kapcsolódik az eddig sorba rendezett csúcshalmazhoz.
- A maxvissza sorrend folytonos: a gráf minden komponense egy olyan intervallum ebben a sorrendben, amelyre az intervallumban az első kivételével minden csúcsnak van a sorrendben korábbi szomszédja.
- A maxvissza sorrend utolsó két tagjára $\lambda(v_n, v_{n-1}) = d(v_n)$ teljesül a pként éldiszjunkt $v_n v_{n-1}$-utak maximális számára.
- Ezen a megfigyelésen alapul az irányítatlan gráf egy minimális vágását megtaláló Nagamochi-Ibaraki-algoritmus.
- A maxvissza sorrendre vonatkozó kulcslemmát a BFS-t általánosító SFS bejárással, ezen bejárás befejezési sorrendjének folytonosságával és a folytonos sorrendhez tartozó élcímkézés segítségével igazoltuk.
- A mai órán a a BFS bejárás egy fontos speciális esetét vizsgáljuk, és a segítségével jellemezzük a merevkörű gráfokat.

A lexikografikus BFS

Megj: Ez volt az SFS bejárás első szabálya:

$\boxed{1'}$ Ha van elért csúcs, akkor választunk egyet, mondjuk u-t. **Minden** uv élre, amire v eléretlen, v elértté válik az uv mentén, majd u befejezetté válik.

Láttuk, hogy ha $\boxed{1'}$ alkalmazásakor u-t mindig a legkorábban elért csúcsnak választjuk, akkor éppen a BFS bejárást kapjuk meg.

Ugyanezt úgy is felfoghatjuk, hogy az u csúcs BFS-t megvalósító választásakor minden elért csúcs esetén megvizsgáljuk, hogy kik a befejezett szomszédai. Ennek ismeretébenben olyan u csúcsot választunk, amelyiknek a befejezett szomszédai között előfordul egy lehető legkorábban befejezett csúcs.

Kiderül, hogy érdemes még tovább pontosítani az u választását. Így egy további hasznos tulajdonságokkal rendelkező, speciális BFS bejárási algoritmust kapunk.

A lexikografikus BFS

A lexikografikus BFS

Def: **Lexikografikus szélességi keresés** olyan SFS bejárás, ahol az $\boxed{1'}$ esetben minden elért csúcshoz feljegyezzük a befejezett szomszédait, majd azt az elért csúcsot választjuk következő befejezendő u csúcsnak, amelyiknek a befejezett szomszédsága a befejezési sorrend szerint lexikografikusan minimális.

A lexikografikus BFS

Def: **Lexikografikus szélességi keresés** olyan SFS bejárás, ahol az $\boxed{1'}$ esetben minden elért csúcshoz feljegyezzük a befejezett szomszédait, majd azt az elért csúcsot választjuk következő befejezendő u csúcsnak, amelyiknek a befejezett szomszédsága a befejezési sorrend szerint lexikografikusan minimális.

Megj: 1. A fenti definíció azt jelenti, hogy az $\boxed{1'}$ esetben minden elért v csúcshoz növekvő sorrendbe rendezzük v befejezett szomszédainak befejezési számait. Olyan csúcsot választunk, amelyikhez az első feljegyzett szám a legkisebb, ezen belül olyat, amelyikhez a második a lehető legkisebb, és így tovább. Ha egy vizsgált csúcshoz k-nál kevesebb számot jegyeztünk fel, és egy másikhoz legalább k-t, akkor a fenti összehasonlítás során az előbbit a k-dik lépésben kiszórjuk.

A lexikografikus BFS

Def: **Lexikografikus szélességi keresés** olyan SFS bejárás, ahol az $\boxed{1'}$ esetben minden elért csúcshoz feljegyezzük a befejezett szomszédait, majd azt az elért csúcsot választjuk következő befejezendő u csúcsnak, amelyiknek a befejezett szomszédsága a befejezési sorrend szerint lexikografikusan minimális.

Megj:

A lexikografikus BFS

Def: **Lexikografikus szélességi keresés** olyan SFS bejárás, ahol az $\boxed{1'}$ esetben minden elért csúcshoz feljegyezzük a befejezett szomszédait, majd azt az elért csúcsot választjuk következő befejezendő u csúcsnak, amelyiknek a befejezett szomszédsága a befejezési sorrend szerint lexikografikusan minimális.

Megj: 2. Érdemes megfigyelni, hogy a lexikografikus BFS szoros rokonságot mutat a maxvissza sorrendhez kapcsolódó bejárással. A maxvissza sorrend esetén mindig az a soron következő gráfcsúcs, amelyik a legtöbb éllel kapcsolódik a korábban sorba rendezett csúcshalmazhoz.
A lexikografikus szélességi bejáráskor viszont mindig az a csúcs a következőnek, amelyik lexikografikusan értelemben legjobban kapcsolódik a korábban sorba rendezett csúcshalmazhoz.

Lássunk egy példát!

Lexikografikus BFS példa

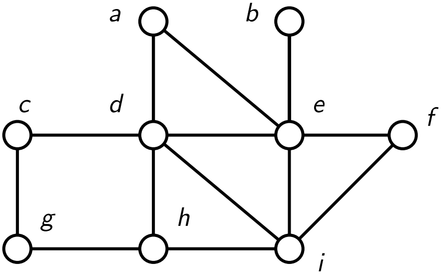

Nini: egy G inputgráf.

Lexikografikus BFS példa

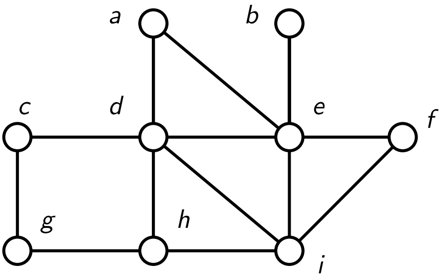

Nini: egy G inputgráf.
Egyelőre a befejezett csúcsok sorrendje üres.

Lexikografikus BFS példa

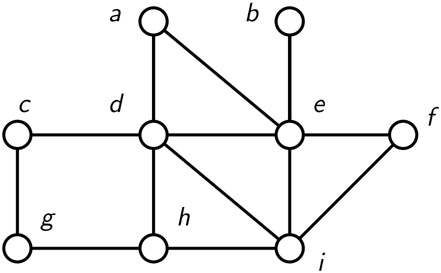

Nini: egy G inputgráf.
Egyelőre a befejezett csúcsok sorrendje üres.
Ezért a feljegyzett sorszámok:
$a : \emptyset$, $b : \emptyset$, $c : \emptyset$, $d : \emptyset$, $e : \emptyset$, $f : \emptyset$, $g : \emptyset$, $h : \emptyset$, $i : \emptyset$

Lexikografikus BFS példa

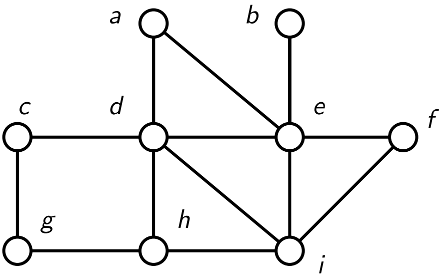

Nini: egy G inputgráf.
Egyelőre a befejezett csúcsok sorrendje üres.
Ezért a feljegyzett sorszámok:
$a : \emptyset$, $b : \emptyset$, $c : \emptyset$, $d : \emptyset$, $e : \emptyset$, $f : \emptyset$, $g : \emptyset$, $h : \emptyset$, $i : \emptyset$
A d csúcsot választjuk, de választhatnánk bármelyik másikat is.

Lexikografikus BFS példa

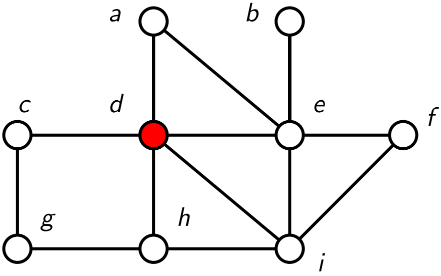

Nini: egy G inputgráf.
Egyelőre a befejezett csúcsok sorrendje üres.
Ezért a feljegyzett sorszámok:
$a:\emptyset$, $b:\emptyset$, $c:\emptyset$, $d:\emptyset$, $e:\emptyset$, $f:\emptyset$, $g:\emptyset$, $h:\emptyset$, $i:\emptyset$
A d csúcsot választjuk, de választhatnánk bármelyik másikat is.

Lexikografikus BFS példa

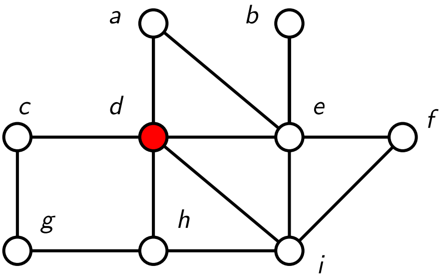

Nini: egy G inputgráf.
Egyelőre a befejezett csúcsok sorrendje üres.
Ezért a feljegyzett sorszámok:
$a:\emptyset$, $b:\emptyset$, $c:\emptyset$, $d:\emptyset$, $e:\emptyset$, $f:\emptyset$, $g:\emptyset$, $h:\emptyset$, $i:\emptyset$
A d csúcsot választjuk, de választhatnánk bármelyik másikat is.
A d eléretlen szomszédait elérjük, d-t elsőként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

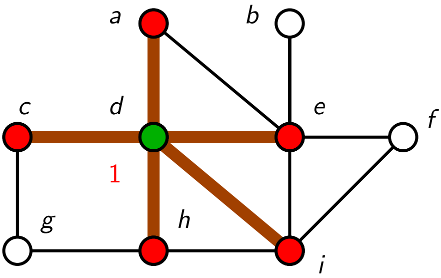

Nini: egy G inputgráf.
Egyelőre a befejezett csúcsok sorrendje üres.
Ezért a feljegyzett sorszámok:
$a : \emptyset$, $b : \emptyset$, $c : \emptyset$, $d : \emptyset$, $e : \emptyset$, $f : \emptyset$, $g : \emptyset$, $h : \emptyset$, $i : \emptyset$
A d csúcsot választjuk, de választhatnánk bármelyik másikat is.
A d eléretlen szomszédait elérjük, d-t elsőként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

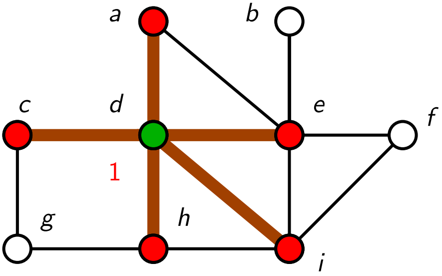

Lexikografikus BFS példa

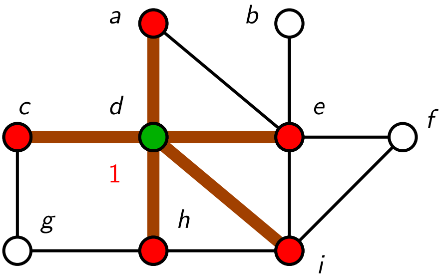

A feljegyzett sorszámok:

$$a:1,\ b:\emptyset,\ c:1,\ e:1,\ f:\emptyset,\ g:\emptyset,\ h:1,\ i:1$$

Lexikografikus BFS példa

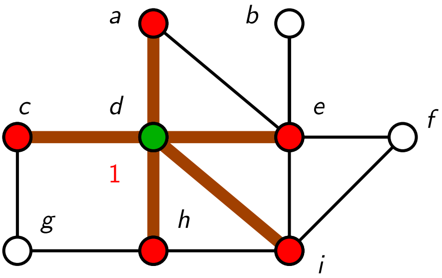

A feljegyzett sorszámok:

$$a : 1,\ b : \emptyset,\ c : 1,\ e : 1,\ f : \emptyset,\ g : \emptyset,\ h : 1,\ i : 1$$

Az e csúcsot választjuk, de választhatnánk másikat is.

Az e eléretlen szomszédait elérjük, e-t másodikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

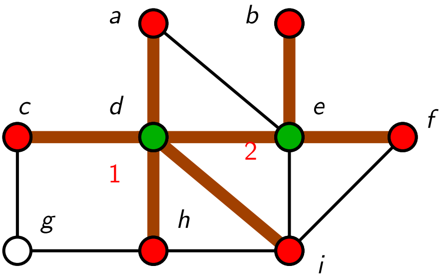

A feljegyzett sorszámok:

$$a:1,\ b:\emptyset,\ c:1,\ e:1,\ f:\emptyset,\ g:\emptyset,\ h:1,\ i:1$$

Az e csúcsot választjuk, de választhatnánk másikat is.

Az e eléretlen szomszédait elérjük, e-t másodikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

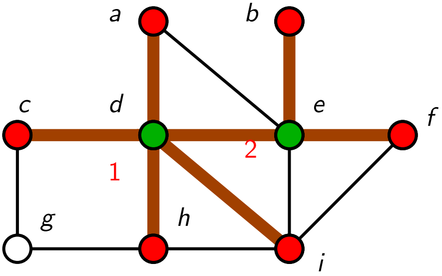

Lexikografikus BFS példa

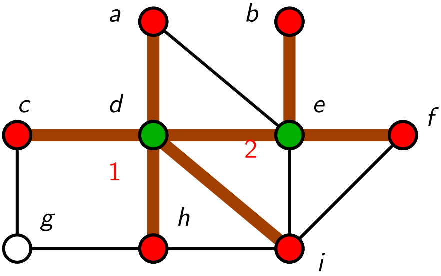

A feljegyzett sorszámok:

$$a : 1,2,\ b : 2,\ c : 1,\ f : 2,\ g : \emptyset,\ h : 1,\ i : 1,2$$

Lexikografikus BFS példa

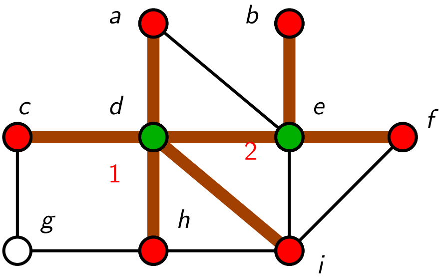

A feljegyzett sorszámok:

$$a : 1,2,\ b : 2,\ c : 1,\ f : 2,\ g : \emptyset,\ h : 1,\ i : 1,2$$

Az i csúcsot választjuk, de választhatnánk a-t is.

Az i eléretlen szomszédait elérjük, i-t harmadikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

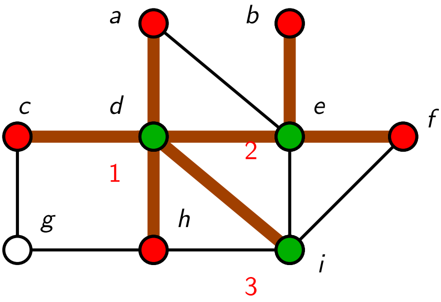

A feljegyzett sorszámok:

$$a : 1, 2,\ b : 2,\ c : 1,\ f : 2,\ g : \emptyset,\ h : 1,\ i : 1, 2$$

Az i csúcsot választjuk, de választhatnánk a-t is.

Az i eléretlen szomszédait elérjük, i-t harmadikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

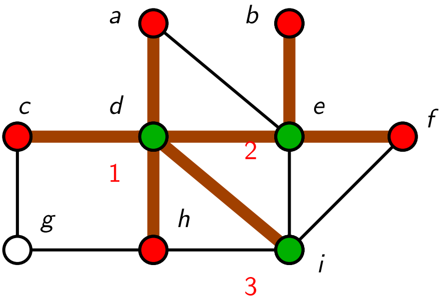

Lexikografikus BFS példa

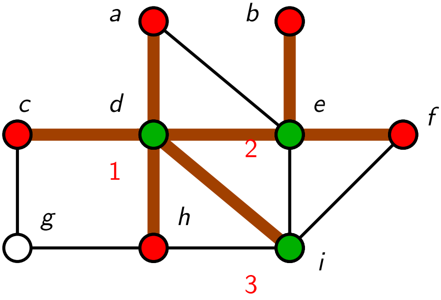

A feljegyzett sorszámok: $a : 1, 2$, $b : 2$, $c : 1$, $f : 2, 3$, $g : \emptyset$, $h : 1$

Lexikografikus BFS példa

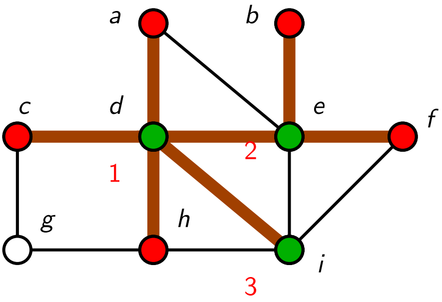

A feljegyzett sorszámok: $a:1,2$, $b:2$, $c:1$, $f:2,3$, $g:\emptyset$, $h:1$
Kötelezően az a csúcsot választjuk, mást nem választhatunk.
Az a eléretlen szomszédait elérjük, a-t negyedikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

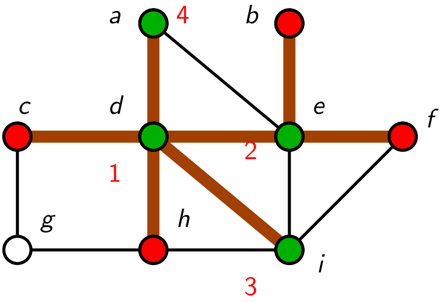

A feljegyzett sorszámok: $a : 1, 2$, $b : 2$, $c : 1$, $f : 2, 3$, $g : \emptyset$, $h : 1$
Kötelezően az a csúcsot választjuk, mást nem választhatunk.
Az a eléretlen szomszédait elérjük, a-t negyedikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

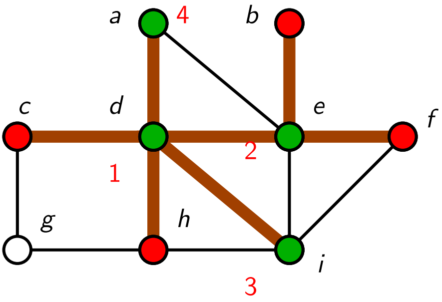

Lexikografikus BFS példa

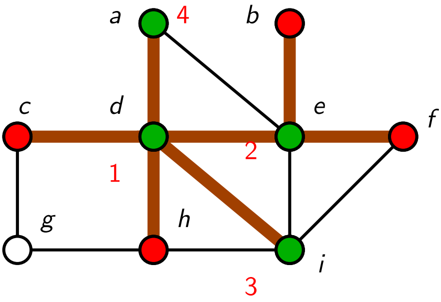

A feljegyzett sorszámok: $b : 2$, $c : 1$, $f : 2, 3$, $g : \emptyset$, $h : 1$

Lexikografikus BFS példa

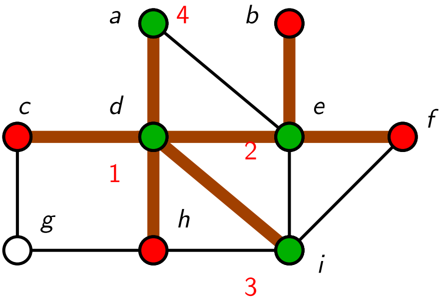

A feljegyzett sorszámok: $b:2$, $c:1$, $f:2,3$, $g:\emptyset$, $h:1$

A h csúcsot választjuk, de választhatnánk c-t is.

A h eléretlen szomszédait elérjük, h-t ötödikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

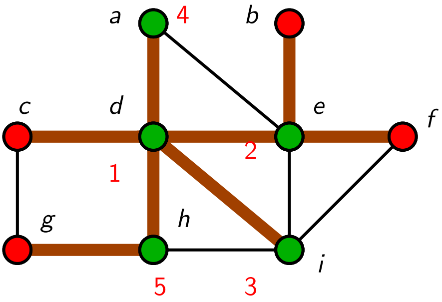

A feljegyzett sorszámok: $b : 2$, $c : 1$, $f : 2, 3$, $g : \emptyset$, $h : 1$

A h csúcsot választjuk, de választhatnánk c-t is.

A h eléretlen szomszédait elérjük, h-t ötödikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

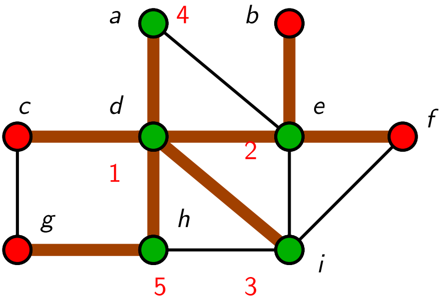

Lexikografikus BFS példa

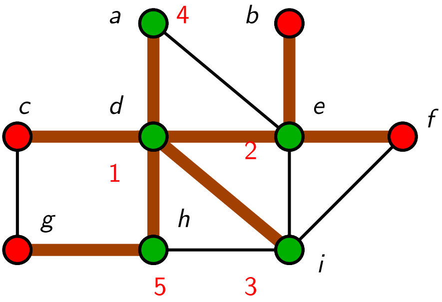

A feljegyzett sorszámok: $b:2$, $c:1$, $f:2,3$, $g:5$

Lexikografikus BFS példa

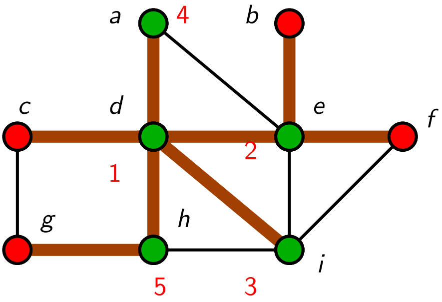

A feljegyzett sorszámok: $b:2$, $c:1$, $f:2,3$, $g:5$
Muszáj a c csúcsot választanunk.
A c eléretlen szomszédait elérjük, c-t hatodikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

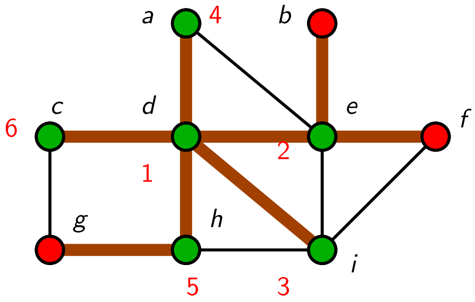

A feljegyzett sorszámok: $b : 2$, $c : 1$, $f : 2, 3$, $g : 5$
Muszáj a c csúcsot választanunk.
A c eléretlen szomszédait elérjük, c-t hatodikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

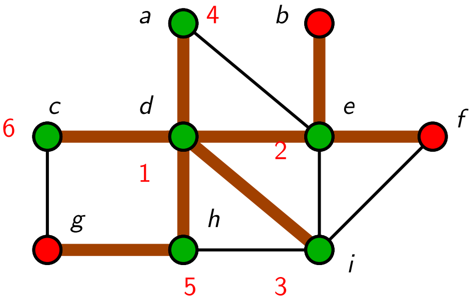

Lexikografikus BFS példa

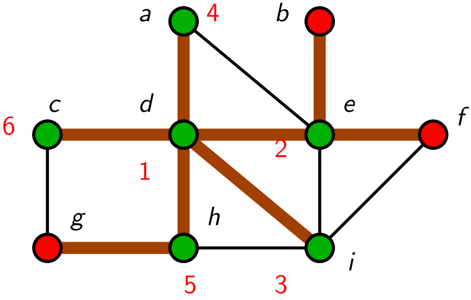

A feljegyzett sorszámok: b : 2, f : 2, 3, g : 5, 6

Lexikografikus BFS példa

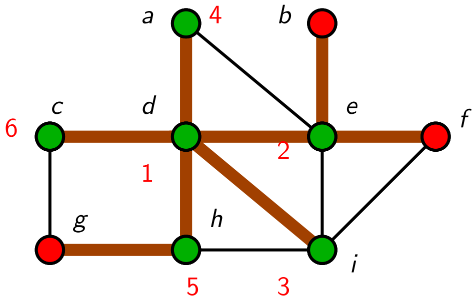

A feljegyzett sorszámok: $b : 2$, $f : 2, 3$, $g : 5, 6$
Kötelezően az f csúcsot választjuk.
Az f eléretlen szomszédait elérjük, f-et hetedikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

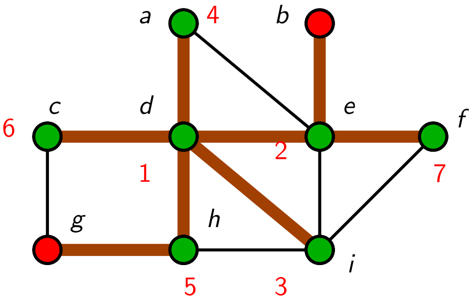

A feljegyzett sorszámok: $b : 2$, $f : 2, 3$, $g : 5, 6$
Kötelezően az f csúcsot választjuk.
Az f eléretlen szomszédait elérjük, f-et hetedikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

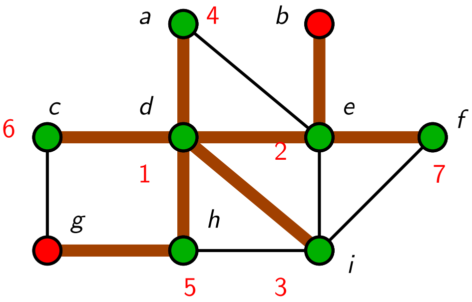

Lexikografikus BFS példa

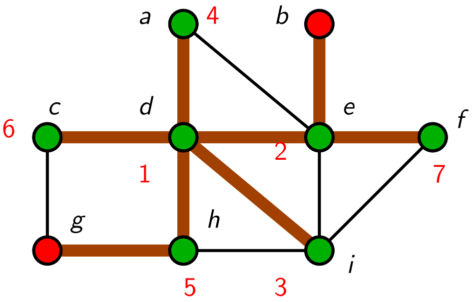

A feljegyzett sorszámok: $b : 2$, $g : 5, 6$

Lexikografikus BFS példa

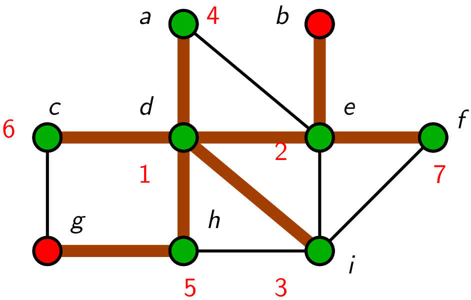

A feljegyzett sorszámok: $b : 2$, $g : 5, 6$
Muszáj a b csúcsot választanunk.
A b eléretlen szomszédait elérjük, b-t nyolcadikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

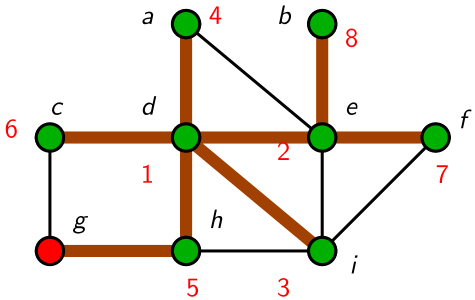

A feljegyzett sorszámok: $b:2$, $g:5,6$

Muszáj a b csúcsot választanunk.

A b eléretlen szomszédait elérjük, b-t nyolcadikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

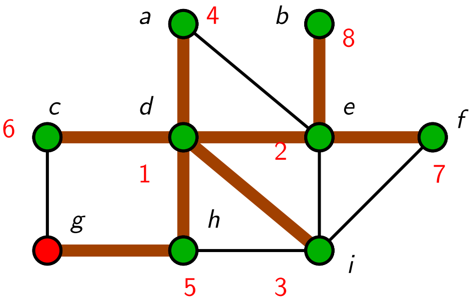

Lexikografikus BFS példa

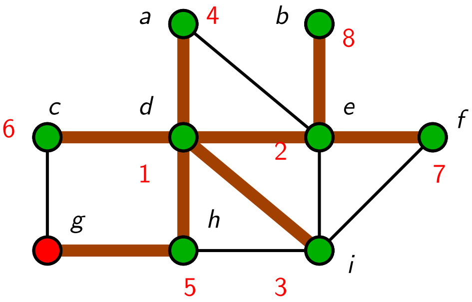

A feljegyzett sorszámok: $g : 5, 6$

Lexikografikus BFS példa

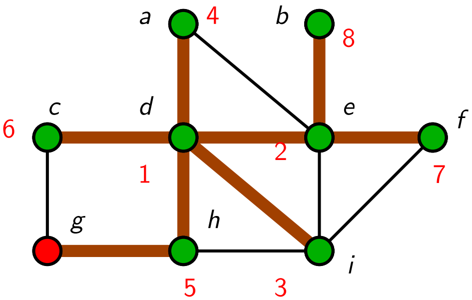

A feljegyzett sorszámok: $g : 5, 6$

Egyedüli lehetőségként a g csúcsot választjuk.

A g eléretlen szomszédait elérjük, g-t kilencedikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

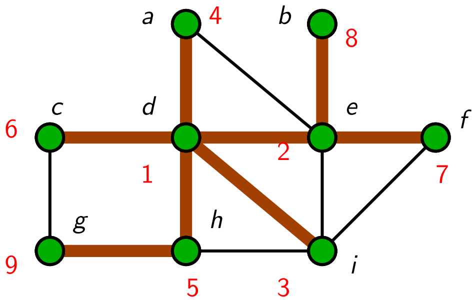

A feljegyzett sorszámok: $g : 5, 6$

Egyedüli lehetőségként a g csúcsot választjuk.

A g eléretlen szomszédait elérjük, g-t kilencedikként befejezzük.

Lexikografikus BFS példa

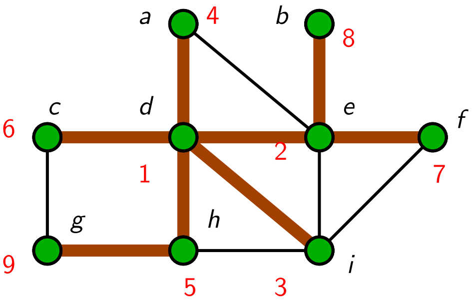

Lexikografikus BFS példa

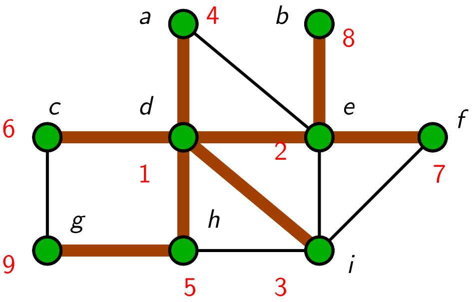

Győztünk!

Lexikografikus BFS példa

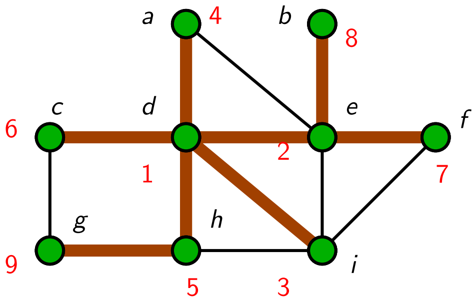

Győztünk!

Nézzünk meg most közelebbről egy érdekes gráfosztályt!

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
A $G = (U \cup V, E)$ gráf **splitgráf**, ha U független, V klikk G-ben.
A $G = (V, E)$ gráf **intervallumgráf**, ha V elemei intervallumok, élei pedig pontosan a metsző intervallumok között futnak.

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
A $G = (U \cup V, E)$ gráf **splitgráf**, ha U független, V klikk G-ben.
A $G = (V, E)$ gráf **intervallumgráf**, ha V elemei intervallumok, élei pedig pontosan a metsző intervallumok között futnak.

Megf: (1) Minden splitgráf és intervallumgráf merevkörű.
(2) Merevkörű gráfból csúcsot törölve vagy abban élt összehúzva merevkörű gráfot kapunk. (Merevkörű gráf minorjai merevkörűek.)

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
A $G = (U \cup V, E)$ gráf **splitgráf**, ha U független, V klikk G-ben.
A $G = (V, E)$ gráf **intervallumgráf**, ha V elemei intervallumok, élei pedig pontosan a metsző intervallumok között futnak.

Megf: (1) Minden splitgráf és intervallumgráf merevkörű.
(2) Merevkörű gráfból csúcsot törölve vagy abban élt összehúzva merevkörű gráfot kapunk. (Merevkörű gráf minorjai merevkörűek.)

Biz: (1): Ha C a $G = (U \cup V, E)$ splitgráf egy legalább 4 csúcsot tartalmazó köre, akkor vagy van C-nek három V-beli csúcsa vagy két, C-ben nemszomszédos V-beli csúcsa. Mindkét esetben van C-nek húrja.
Ha néhány csúcs egy G intervallumgráfban legalább 3-élű utat feszít, akkor a csúcsoknak megfelelő intervallumok egymáshoz csatlakozó láncot alkotnak. Nincs olyan intervallum, ami a lánc első és utolsó intervallumát metszi, a középsőket nem, ezért nem feszíthet kört legalább 4 intervallum G-ben.

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
A $G = (U \cup V, E)$ gráf **splitgráf**, ha U független, V klikk G-ben.
A $G = (V, E)$ gráf **intervallumgráf**, ha V elemei intervallumok, élei pedig pontosan a metsző intervallumok között futnak.

Megf: (1) Minden splitgráf és intervallumgráf merevkörű.
(2) Merevkörű gráfból csúcsot törölve vagy abban élt összehúzva merevkörű gráfot kapunk. (Merevkörű gráf minorjai merevkörűek.)

Biz:

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
A $G = (U \cup V, E)$ gráf **splitgráf**, ha U független, V klikk G-ben.
A $G = (V, E)$ gráf **intervallumgráf**, ha V elemei intervallumok, élei pedig pontosan a metsző intervallumok között futnak.

Megf: (1) Minden splitgráf és intervallumgráf merevkörű.
(2) Merevkörű gráfból csúcsot törölve vagy abban élt összehúzva merevkörű gráfot kapunk. (Merevkörű gráf minorjai merevkörűek.)

Biz: (2): Csúcstörlés utáni feszített részgráfok a csúcstörlés előtt is feszített részgráfok voltak.
Ha élösszhúzás után néhány csúcs legalább 4-csúcsú C kört feszít, akkor az élösszehúzás előtti gráfban C őse szintén egy legalább 4-csúcsú feszített kör. $\square$

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
G egy v csúcsa **szimpliciális**, ha v szomszédai klikket alkotnak.
$v_1, v_2, \ldots, v_n$ a G gráf csúcsainak **szimpliciális sorrendje**, ha v_i szimpliciális csúcsa a $v_i, v_{i+1}, \ldots, v_n$ által feszített gráfnak $\forall$ i-re.

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
G egy v csúcsa **szimpliciális**, ha v szomszédai klikket alkotnak.
$v_1, v_2, \ldots, v_n$ a G gráf csúcsainak **szimpliciális sorrendje**, ha v_i szimpliciális csúcsa a $v_i, v_{i+1}, \ldots, v_n$ által feszített gráfnak $\forall$ i-re.

Megf: Ha G-nek van szimpliciális sorrendje, akkor G merevkörű.

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
G egy v csúcsa **szimpliciális**, ha v szomszédai klikket alkotnak.
$v_1, v_2, \ldots, v_n$ a G gráf csúcsainak **szimpliciális sorrendje**, ha v_i szimpliciális csúcsa a $v_i, v_{i+1}, \ldots, v_n$ által feszített gráfnak $\forall$ i-re.

Megf: Ha G-nek van szimpliciális sorrendje, akkor G merevkörű.

Biz: Legyen C a G egy legalább 4 élből álló köre, v pedig a C első csúcsa a szimpliciális sorrendben. A sorrend szimplicialitása miatt v-nek a C körön fekvő szomszédai össze vannak kötve egymással. Tehát C-nek van húrja, G csakugyan merevkörű. $\square$

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
G egy v csúcsa **szimpliciális**, ha v szomszédai klikket alkotnak.
$v_1, v_2, \ldots, v_n$ a G gráf csúcsainak **szimpliciális sorrendje**, ha v_i szimpliciális csúcsa a $v_i, v_{i+1}, \ldots, v_n$ által feszített gráfnak $\forall$ i-re.

Megf: Ha G-nek van szimpliciális sorrendje, akkor G merevkörű.

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
G egy v csúcsa **szimpliciális**, ha v szomszédai klikket alkotnak.
$v_1, v_2, \ldots, v_n$ a G gráf csúcsainak **szimpliciális sorrendje**, ha v_i szimpliciális csúcsa a $v_i, v_{i+1}, \ldots, v_n$ által feszített gráfnak $\forall$ i-re.

Megf: Ha G-nek van szimpliciális sorrendje, akkor G merevkörű.
Igazoljuk a fenti megfigyelés megfordítását, vagyis azt, hogy minden merevkörű gráfnak van szimpliciális sorrendje. Ebből például az is következik, hogy minden merevkörű gráf megkapható egyetlen csúcsból kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy újabb csúcsot adunk a gráfhoz, és azt a korábban felépített gráf egy klikkjének csúcsaival kötjük össze.

Merevkörű gráfok

Def: A $G = (V, E)$ gráf **merevkörű** (chordal), ha nem feszít 3-nál hosszabb kört, azaz minden ilyen körének van húrja.
G egy v csúcsa **szimpliciális**, ha v szomszédai klikket alkotnak.
$v_1, v_2, \ldots, v_n$ a G gráf csúcsainak **szimpliciális sorrendje**, ha v_i szimpliciális csúcsa a $v_i, v_{i+1}, \ldots, v_n$ által feszített gráfnak $\forall$ i-re.

Megf: Ha G-nek van szimpliciális sorrendje, akkor G merevkörű.
Igazoljuk a fenti megfigyelés megfordítását, vagyis azt, hogy minden merevkörű gráfnak van szimpliciális sorrendje. Ebből például az is következik, hogy minden merevkörű gráf megkapható egyetlen csúcsból kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy újabb csúcsot adunk a gráfhoz, és azt a korábban felépített gráf egy klikkjének csúcsaival kötjük össze.

Tétel: Ha G merevkörű, akkor G tetszőleges lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

A bizonyítás elég trükkös, ezért új lapot nyitunk hozzá.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

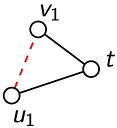

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Indirekt bizonyítunk: tfh egy lexBFS befejezési sorrendben a t csúcs t-t megelőző szomszédai nem alkotnak klikket, azaz $u_1t, v_1t \in E$ de $u_1v_1 \notin E$, és ezen csúcsok sorrendje u_1, v_1, t. Válasszuk a lexBFS befejezési sorrendben lexikografikusan minimális ilyen tulajdonságú u_1, v_1, t hármast.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

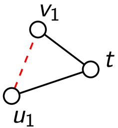

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Indirekt bizonyítunk: tfh egy lexBFS befejezési sorrendben a t csúcs t-t megelőző szomszédai nem alkotnak klikket, azaz $u_1t, v_1t \in E$ de $u_1v_1 \notin E$, és ezen csúcsok sorrendje u_1, v_1, t. Válasszuk a lexBFS befejezési sorrendben lexikografikusan minimális ilyen tulajdonságú u_1, v_1, t hármast. Mivel v_1 megelőzi t-t és $u_1t \in E$, ezért v_1-nek van olyan u_1-et megelőző szomszédja, ami nem szomszédja t-nek. Legyen v_2 a sorrendben első ilyen szomszéd. Így a v_2-t megelőző csúcsok ugyanúgy kapcsolódnak t-hez mint v_1-hez.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

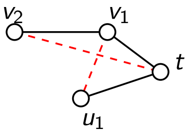

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Indirekt bizonyítunk: tfh egy lexBFS befejezési sorrendben a t csúcs t-t megelőző szomszédai nem alkotnak klikket, azaz $u_1t, v_1t \in E$ de $u_1v_1 \notin E$, és ezen csúcsok sorrendje u_1, v_1, t. Válasszuk a lexBFS befejezési sorrendben lexikografikusan minimális ilyen tulajdonságú u_1, v_1, t hármast. Mivel v_1 megelőzi t-t és $u_1t \in E$, ezért v_1-nek van olyan u_1-et megelőző szomszédja, ami nem szomszédja t-nek. Legyen v_2 a sorrendben első ilyen szomszéd. Így a v_2-t megelőző csúcsok ugyanúgy kapcsolódnak t-hez mint v_1-hez.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

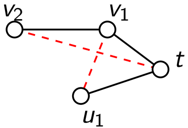

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Indirekt bizonyítunk: tfh egy lexBFS befejezési sorrendben a t csúcs t-t megelőző szomszédai nem alkotnak klikket, azaz $u_1 t, v_1 t \in E$ de $u_1 v_1 \notin E$, és ezen csúcsok sorrendje u_1, v_1, t. Válasszuk a lexBFS befejezési sorrendben lexikografikusan minimális ilyen tulajdonságú u_1, v_1, t hármast. Mivel v_1 megelőzi t-t és $u_1 t \in E$, ezért v_1-nek van olyan u_1-et megelőző szomszédja, ami nem szomszédja t-nek. Legyen v_2 a sorrendben első ilyen szomszéd. Így a v_2-t megelőző csúcsok ugyanúgy kapcsolódnak t-hez mint v_1-hez.
G merevkörű, ezért $u_1 t v_1 v_2$ nem feszíthet C_4-et, így $u_1 v_2 \notin E$.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

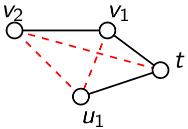

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Indirekt bizonyítunk: tfh egy lexBFS befejezési sorrendben a t csúcs t-t megelőző szomszédai nem alkotnak klikket, azaz $u_1t, v_1t \in E$ de $u_1v_1 \notin E$, és ezen csúcsok sorrendje u_1, v_1, t. Válasszuk a lexBFS befejezési sorrendben lexikografikusan minimális ilyen tulajdonságú u_1, v_1, t hármast. Mivel v_1 megelőzi t-t és $u_1t \in E$, ezért v_1-nek van olyan u_1-et megelőző szomszédja, ami nem szomszédja t-nek. Legyen v_2 a sorrendben első ilyen szomszéd. Így a v_2-t megelőző csúcsok ugyanúgy kapcsolódnak t-hez mint v_1-hez.

G merevkörű, ezért $u_1tv_1v_2$ nem feszíthet C_4-et, így $u_1v_2 \notin E$.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

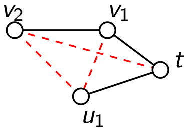

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz:

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

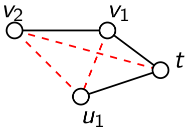

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Mivel u_1 megelőzi v_1-et és $v_1 v_2 \in E$, ezért u_1-nek van olyan v_2-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja v_1-nek. Legyen u_2 a sorrendben első ilyen szomszéd. Minden u_2-t megelőző csúcs ugyanúgy kapcsolódik u_1-hez mint v_1-hez.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

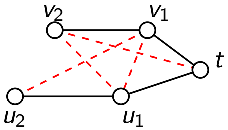

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Mivel u_1 megelőzi v_1-et és $v_1 v_2 \in E$, ezért u_1-nek van olyan v_2-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja v_1-nek. Legyen u_2 a sorrendben első ilyen szomszéd. Minden u_2-t megelőző csúcs ugyanúgy kapcsolódik u_1-hez mint v_1-hez.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

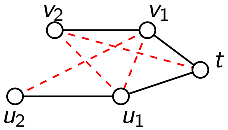

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz:

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

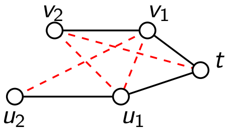

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Ha $u_2 t \in E$, akkor az u_2, v_1, t hármast választottuk volna u_1, v_1, t helyett. Ezért $u_2 t \notin E$. Ha $u_2 v_2 \in E$, akkor u_2, u_1, t, v_1, v_2 C_5-öt feszít, ami ellentmond a merevkörűségnek. Ezek szerint az u_2, v_2, u_1, v_1, t csúcsok az $u_2 u_1 t v_1 v_2 t$ utat feszítik.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

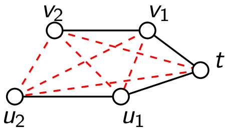

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Ha $u_2 t \in E$, akkor az u_2, v_1, t hármast választottuk volna u_1, v_1, t helyett. Ezért $u_2 t \notin E$. Ha $u_2 v_2 \in E$, akkor u_2, u_1, t, v_1, v_2 C_5-öt feszít, ami ellentmond a merevkörűségnek. Ezek szerint az u_2, v_2, u_1, v_1, t csúcsok az $u_2 u_1 t v_1 v_2 t$ utat feszítik.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

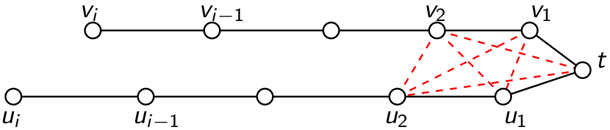

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Most tfh az $(u_i), v_i, u_{i-1}, \ldots u_1, v_1, t$ csúcsok az $(u_i)u_{i-1} \ldots u_1 t v_1 v_2 \ldots v_i$ utat feszítik, és minden j-re v_j (u_j) a sorrendben első olyan szomszédja v_{j-1}-nek (u_{j-1}-nek), ami nem szomszédja u_{j-1}-nek (v_j-nek).

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

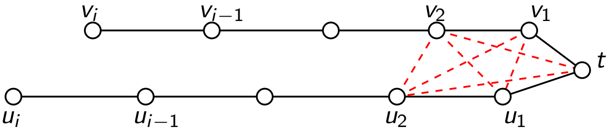

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Most tfh az $(u_i), v_i, u_{i-1}, \ldots u_1, v_1, t$ csúcsok az $(u_i)u_{i-1} \ldots u_1 t v_1 v_2 \ldots v_i$ utat feszítik, és minden j-re v_j (u_j) a sorrendben első olyan szomszédja v_{j-1}-nek (u_{j-1}-nek), ami nem szomszédja u_{j-1}-nek (v_j-nek). Mivel u_i megelőzi v_i-t és $u_i u_{i-1} \in E$, ezért v_i-nek van olyan u_i-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja u_{i-1}-nek. Legyen v_{i+1} a sorrendben első ilyen szomszéd.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

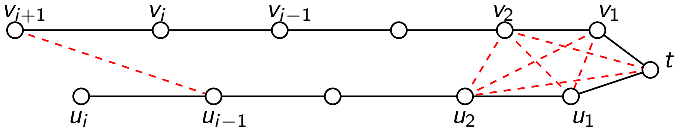

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Most tfh az $(u_i), v_i, u_{i-1}, \ldots u_1, v_1, t$ csúcsok az $(u_i)u_{i-1} \ldots u_1 t v_1 v_2 \ldots v_i$ utat feszítik, és minden j-re v_j (u_j) a sorrendben első olyan szomszédja v_{j-1}-nek (u_{j-1}-nek), ami nem szomszédja u_{j-1}-nek (v_j-nek). Mivel u_i megelőzi v_i-t és $u_i u_{i-1} \in E$, ezért v_i-nek van olyan u_i-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja u_{i-1}-nek. Legyen v_{i+1} a sorrendben első ilyen szomszéd.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

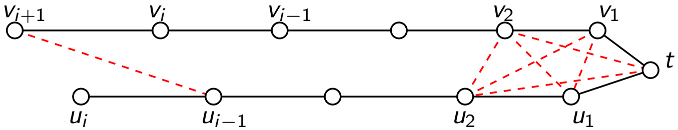

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Most tfh az $(u_i), v_i, u_{i-1}, \ldots u_1, v_1, t$ csúcsok az $(u_i)u_{i-1} \ldots u_1 t v_1 v_2 \ldots v_i$ utat feszítik, és minden j-re v_j (u_j) a sorrendben első olyan szomszédja v_{j-1}-nek (u_{j-1}-nek), ami nem szomszédja u_{j-1}-nek (v_j-nek). Mivel u_i megelőzi v_i-t és $u_i u_{i-1} \in E$, ezért v_i-nek van olyan u_i-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja u_{i-1}-nek. Legyen v_{i+1} a sorrendben első ilyen szomszéd. Mivel v_{i+1} megelőzi v_i-t ezért ugyanúgy kapcsolódik u_{i-1}-hez mint v_{i-1}-hez: $v_{i+1}v_{i-1} \notin E$.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

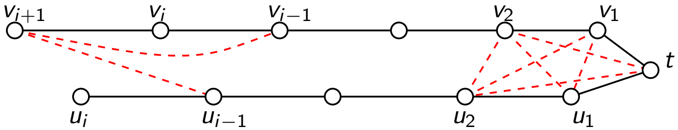

Tétel: Ha $G=(V,E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Most tfh az $(u_i), v_i, u_{i-1}, \ldots u_1, v_1, t$ csúcsok az $(u_i)u_{i-1}\ldots u_1 t v_1 v_2 \ldots v_i$ utat feszítik, és minden j-re v_j (u_j) a sorrendben első olyan szomszédja v_{j-1}-nek (u_{j-1}-nek), ami nem szomszédja u_{j-1}-nek (v_j-nek). Mivel u_i megelőzi v_i-t és $u_i u_{i-1} \in E$, ezért v_i-nek van olyan u_i-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja u_{i-1}-nek. Legyen v_{i+1} a sorrendben első ilyen szomszéd. Mivel v_{i+1} megelőzi v_i-t ezért ugyanúgy kapcsolódik u_{i-1}-hez mint v_{i-1}-hez: $v_{i+1}v_{i-1} \notin E$.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

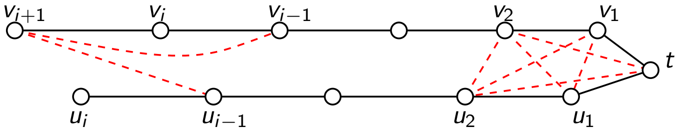

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Most tfh az $(u_i), v_i, u_{i-1}, \ldots u_1, v_1, t$ csúcsok az $(u_i)u_{i-1} \ldots u_1 t v_1 v_2 \ldots v_i$ utat feszítik, és minden j-re v_j (u_j) a sorrendben első olyan szomszédja v_{j-1}-nek (u_{j-1}-nek), ami nem szomszédja u_{j-1}-nek (v_j-nek). Mivel u_i megelőzi v_i-t és $u_i u_{i-1} \in E$, ezért v_i-nek van olyan u_i-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja u_{i-1}-nek. Legyen v_{i+1} a sorrendben első ilyen szomszéd. Mivel v_{i+1} megelőzi v_i-t ezért ugyanúgy kapcsolódik u_{i-1}-hez mint v_{i-1}-hez: $v_{i+1}v_{i-1} \notin E$. Hasonlóan: v_{i+1} megelőzi u_{i-1}-et ezért ugyanúgy kapcsolódik v_{i-1}-hez mint u_{i-2}-höz: $v_{i+1}u_{i-2} \notin E$.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

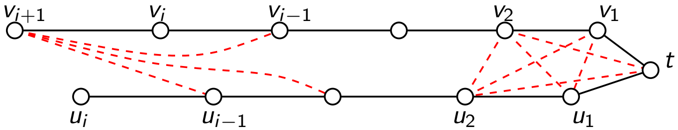

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Most tfh az $(u_i), v_i, u_{i-1}, \dots u_1, v_1, t$ csúcsok az $(u_i)u_{i-1} \dots u_1 t v_1 v_2 \dots v_i$ utat feszítik, és minden j-re v_j (u_j) a sorrendben első olyan szomszédja v_{j-1}-nek (u_{j-1}-nek), ami nem szomszédja u_{j-1}-nek (v_j-nek). Mivel u_i megelőzi v_i-t és $u_i u_{i-1} \in E$, ezért v_i-nek van olyan u_i-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja u_{i-1}-nek. Legyen v_{i+1} a sorrendben első ilyen szomszéd. Mivel v_{i+1} megelőzi v_i-t ezért ugyanúgy kapcsolódik u_{i-1}-hez mint v_{i-1}-hez: $v_{i+1}v_{i-1} \notin E$. Hasonlóan: v_{i+1} megelőzi u_{i-1}-et ezért ugyanúgy kapcsolódik v_{i-1}-hez mint u_{i-2}-höz: $v_{i+1}u_{i-2} \notin E$.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

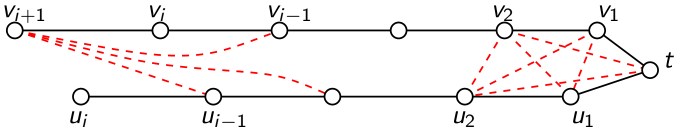

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Most tfh az $(u_i), v_i, u_{i-1}, \ldots u_1, v_1, t$ csúcsok az $(u_i)u_{i-1} \ldots u_1 t v_1 v_2 \ldots v_i$ utat feszítik, és minden j-re v_j (u_j) a sorrendben első olyan szomszédja v_{j-1}-nek (u_{j-1}-nek), ami nem szomszédja u_{j-1}-nek (v_j-nek). Mivel u_i megelőzi v_i-t és $u_i u_{i-1} \in E$, ezért v_i-nek van olyan u_i-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja u_{i-1}-nek. Legyen v_{i+1} a sorrendben első ilyen szomszéd. Mivel v_{i+1} megelőzi v_i-t ezért ugyanúgy kapcsolódik u_{i-1}-hez mint v_{i-1}-hez: $v_{i+1}v_{i-1} \notin E$. Hasonlóan: v_{i+1} megelőzi u_{i-1}-et ezért ugyanúgy kapcsolódik v_{i-1}-hez mint u_{i-2}-höz: $v_{i+1}u_{i-2} \notin E$. Ugyanígy adódik, hogy v_{i+1} nem szomszédos a korábbi u_j, v_j csúcsok egyikével és t-vel sem.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

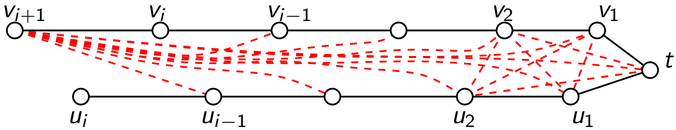

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Most tfh az $(u_i), v_i, u_{i-1}, \ldots u_1, v_1, t$ csúcsok az $(u_i)u_{i-1} \ldots u_1 t v_1 v_2 \ldots v_i$ utat feszítik, és minden j-re v_j (u_j) a sorrendben első olyan szomszédja v_{j-1}-nek (u_{j-1}-nek), ami nem szomszédja u_{j-1}-nek (v_j-nek). Mivel u_i megelőzi v_i-t és $u_i u_{i-1} \in E$, ezért v_i-nek van olyan u_i-t megelőző szomszédja, ami nem szomszédja u_{i-1}-nek. Legyen v_{i+1} a sorrendben első ilyen szomszéd. Mivel v_{i+1} megelőzi v_i-t ezért ugyanúgy kapcsolódik u_{i-1}-hez mint v_{i-1}-hez: $v_{i+1}v_{i-1} \notin E$. Hasonlóan: v_{i+1} megelőzi u_{i-1}-et ezért ugyanúgy kapcsolódik v_{i-1}-hez mint u_{i-2}-höz: $v_{i+1}u_{i-2} \notin E$. Ugyanígy adódik, hogy v_{i+1} nem szomszédos a korábbi u_j, v_j csúcsok egyikével és t-vel sem.

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

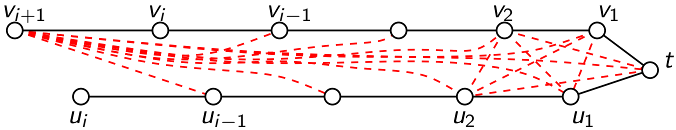

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz:

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

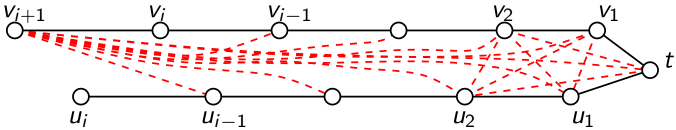

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Ha most $v_{i+1}u_i \in E$, akkor a vizsgált csúcsok kört feszítenek, ami ellentmondás, hisz G merevkörű. Ha pedig $v_{i+1}u_i \notin E$, akkor folytathatjuk az építkezést u_{i+1}-gyel. Mivel G véges, ezért ez nem tarthat örökké: előbb-utóbb ellentmondásra jutunk. Ez a kezdeti feltevés hamis voltát igazolja, tehát a lexikografikus BFS befejezési sorrendjének megfordítása a G merevkörű gráfnak bizonyosan szimpliciális sorrendje. $\square$

Merevkörű gráfok szimpliciális sorrendje

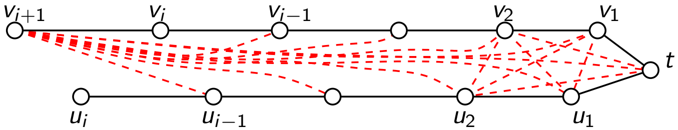

Tétel: Ha $G = (V, E)$ merevkörű, akkor G bmely lexikografikus BFS bejárásának befejezési sorrendje fordított szimpliciális sorrend.

Biz: Ha most $v_{i+1}u_i \in E$, akkor a vizsgált csúcsok kört feszítenek, ami ellentmondás, hisz G merevkörű. Ha pedig $v_{i+1}u_i \notin E$, akkor folytathatjuk az építkezést u_{i+1}-gyel. Mivel G véges, ezért ez nem tarthat örökké: előbb-utóbb ellentmondásra jutunk. Ez a kezdeti feltevés hamis voltát igazolja, tehát a lexikografikus BFS befejezési sorrendjének megfordítása a G merevkörű gráfnak bizonyosan szimpliciális sorrendje. $\square$

Megj: A fenti bizonyításnál valamivel küzdelmesebben az is igazolható, hogy ha G merevkörű, akkor G tetszőleges maxvissza sorrendje is fordított szimpliciális sorrendje G-nek.

Merevkörű gráfok listaszínezése

Tétel: Ha G merevkörű, akkor $\chi_\ell(G) = \omega(G)$, azaz G listaszínezési száma megegyezik G maximális klikkméretével.

Merevkörű gráfok listaszínezése

Tétel: Ha G merevkörű, akkor $\chi_\ell(G) = \omega(G)$, azaz G listaszínezési száma megegyezik G maximális klikkméretével.

Köv: Ha G merevkörű, akkor
(1) $\omega(G) \leq \chi(G) \leq \chi_\ell(G) = \omega(G)$, így $\chi(G) = \omega(G)$.
(2) G minden f. részgráfja is merevkörű, így (1) miatt G perfekt.

Merevkörű gráfok listaszínezése

Tétel: Ha G merevkörű, akkor $\chi_\ell(G) = \omega(G)$, azaz G listaszínezési száma megegyezik G maximális klikkméretével.

Köv: Ha G merevkörű, akkor
(1) $\omega(G) \leq \chi(G) \leq \chi_\ell(G) = \omega(G)$, így $\chi(G) = \omega(G)$.
(2) G minden f. részgráfja is merevkörű, így (1) miatt G perfekt.

Tétel biz: Az $\omega(G) \leq \chi(G) \leq \chi_\ell(G)$ egyenlőtlenség triviális, ezért csak $\chi_\ell(G) \leq \omega(G)$ teljesüléség kell igazolni.
Legyenek megadva G minden csúcsához $\omega(G)$ méretű színlisták, és mohón színezünk G egy $v_1, v_2, \ldots, v_n$ maxvissza sorrendjében.
Mivel fordított szimpliciális sorrendben dolgozunk, tetsz v_i színezésekor a v_i már megszínezett szomszédai v_i-vel együtt egy legfejebb $\omega(G)$ méretű klikket alkotnak. Ezért a v_i listájában található $\omega(G)$ lehetséges színből legfeljebb $\omega(G) - 1$ színt használtunk fel a v_i korábban színezett szomszédaira, így aztán v_i-nek is tudunk jó színt választani. $\square$

Merevkörű gráfok részfareprezentációja

Tétel: A G pontosan akkor merevkörű, ha G csúcsai úgy feleltethetők meg egy alkalmas F fa bizonyos részfáinak, hogy G két csúcsa pontosan akkor szomszédos, ha a megfelelő részfáknak van közös csúcsa.

Merevkörű gráfok részfareprezentációja

Tétel: A G pontosan akkor merevkörű, ha G csúcsai úgy feleltethetők meg egy alkalmas F fa bizonyos részfáinak, hogy G két csúcsa pontosan akkor szomszédos, ha a megfelelő részfáknak van közös csúcsa.

Biz: Elégségesség.
Thf G előáll az F fa részfáinak metszetgráfjaként. Legyen r az F (tetsz. választott) gyökércsúcsa, és legyen minden F' részfa gyökere az F'-nek az F gyökeréhez legközelebbi csúcsa. Legyen C a G egy tetsz. köre, és legyen v a kör azon csúcsa, amelyiknek megfelelő F' részfa gyökere a lehető legtávolabb van r-től. Ekkor a C körön v szomszédai egymással is szomszédosak, tehát $C \cong C_3$ vagy C-nek van húrja. Következésképp G merevkörű, így az elégségességet igazoltuk.

Merevkörű gráfok részfareprezentációja

Tétel: A G pontosan akkor merevkörű, ha G csúcsai úgy feleltethetők meg egy alkalmas F fa bizonyos részfáinak, hogy G két csúcsa pontosan akkor szomszédos, ha a megfelelő részfáknak van közös csúcsa.

Biz:

Merevkörű gráfok részfareprezentációja

Tétel: A G pontosan akkor merevkörű, ha G csúcsai úgy feleltethetők meg egy alkalmas F fa bizonyos részfáinak, hogy G két csúcsa pontosan akkor szomszédos, ha a megfelelő részfáknak van közös csúcsa.

Biz: Szükségesség. Feltehető, hogy G összefüggő. Csúcsszám szerinti indukcióval igazoljuk, hogy minden n-csúcsú merevkörű gráfnak van részfareprezentációja. Az $n = 1$ eset triviális. Legyen G egy n-csúcsú merevkörű gráf, és tfh $n - 1$ csúcsra már igazoltuk a részfareprezentáció létezést. Legyen v a G egy szimpliciális csúcsa, és tekintsük $(G - v)$-nek az indukciós feltevés miatt létező részfareprezentációját. Itt v szomszédai pként metsző részfáknak felelnek meg, ezért ezen részfáknak van közös csúcsa. (Konkrétan az r-től legtávolabbi gyökerű részfa gyökere.) Erre a közös csúcsra biggyesztünk egy ℓ levelet, amit hozzávesszük v szomszédainak részfáihoz, majd a v-hez tartozó részfa az egypontú ℓ lesz. Ezzel a G gráf egy részfareprezentációját kapjuk. $\square$

Mit tanultunk ma?

- Az SFS bejárás speciális esete a BFS bejárás. Tovább specializálva kapjuk a lexikografikus BFS-t.
- A splitgráfok és az intervallumgráfok egyaránt merevkörűek.
- Ha $V(G)$-nek van szimpliciális sorrendje, akkor G merevkörű.
- Minden merevkörű gráf csúcsainak van szimpliciális sorrendje.
- Merevkörű gráf listaszínezési és kromatikus száma megegyezik.
- Merevkörű gráfok = részfák metszetstruktúrái

Mit tanultunk ma?

- Az SFS bejárás speciális esete a BFS bejárás. Tovább specializálva kapjuk a lexikografikus BFS-t.
- A splitgráfok és az intervallumgráfok egyaránt merevkörűek.
- Ha $V(G)$-nek van szimpliciális sorrendje, akkor G merevkörű.
- Minden merevkörű gráf csúcsainak van szimpliciális sorrendje.
- Merevkörű gráf listaszínezési és kromatikus száma megegyezik.
- Merevkörű gráfok $=$ részfák metszetstruktúrái

Jónapot